

Ποιός είναι αυτός ο Κύπριος που διάλεξε ο Ντέκλαν Ντόνελαν για βοηθό σκηνοθέτη;

Η θρυλική ομάδα Cheek By Jowl του διάσημου Άγγλου σκηνοθέτη θεάτρου Ντέκλαντ Ντόνελαν αρχίζει μια περιοδεία από Ταιβάν μέχρι Ρουμανία με την φημισμένη παράσταση «Κρίμα που είναι Πόρνη». Η είδηση όμως δεν είναι αυτή. Η είδηση είναι πως αυτή την φορά βοηθός σκηνοθέτης του Ντόνελαν είναι ο 34χρονος Κύπριος σκηνοθέτης Πάρις Ερωτοκρίτου Πηγή: www.lifo.gr

Πρώτα άκουσα ένα επιφώνημα ενθουσιασμού και μετά την φράση “Ο Ντόνελαν με προσέλαβε ως βοηθό σκηνοθέτη”. Η σύνδεση δεν ήταν πολύ καλή, εκείνος περπατούσε κάπου στο Λονδίνο, εγώ κάπου στην Παλιά Λευκωσία. Σε λίγες μέρες ερχόταν στην Κύπρο όπως με ενημερώσε, “θα τα πούμε από κοντά” του είπα και κάπως έτσι κλείσαμε το τηλέφωνο. Προφανώς και αγωνιούσα να μάθω όλες τις λεπτομέρειες αυτής της απρόσμενης εξέλιξης. Γιατί όταν μιλάμε για τον Ντέκλαν Ντόνελαν, τότε είναι απαραίτητες όλες οι λεπτομέρειες. Δεν είναι απλά ένας σπουδαίος σκηνοθέτης, αλλά ένας καλλιτέχνης που μαζί με την ομάδα του Cheek by Jowl, έχει γράψει ιστορία στο χώρο του παγκόσμιου θεάτρου κυρίως για την “φρέσκα οπτική” του απέναντι σε κλασσικά έργα καθώς και για την ζωντάνια των παραστάσεων του. Βάση τους τα τελευταία χρόνια είναι το πολιτιστικό κέντρο Barbican καθώς και οι ομάδες θεάτρου που έχουν συγκροτήσει σε Παρίσι και Μόσχα. Πώς προέκυψε λοιπόν αυτή η φοβερή συνεργασία; Πως ο Ντόνελαντ επέλεξε αυτό τον Κύπριο σκηνοθέτη για βοηθό του; Έπρεπε να μάθω όλο το στόρι...

Τον Πάρι Ερωτοκρίτου τον ήξερα χρόνια τώρα. Γνωστός στο χώρο του Κυπριακού θεάτρου σαν ένας από τους πιο “τολμηρούς” σκηνοθέτες της νέας γενιάς όπου με την ομάδα του Fresh Target Theatre έχει ανεβάσει (εδώ και στην Αθήνα) παραστάσεις που σχολιάστηκαν και έκαναν αίσθηση. Δύο περίπου χρόνια πριν αποφασίσε να κάνει μια παύση. Να ξαναβάλει τον εαυτό του σε μια δοκιμασία πειραματισμού, να παίξει με τα όρια του και να εξελίξει τις δυνατότητες του. Έκανε αίτηση στην σπουδαία ακαδημία Royal Academy of Dramatic Art (RADA), στο Λονδίνο, για να φοιτήσει σαν σκηνοθέτης. Η συγκεκριμένη ακαδημία δέχεται μόνο τρεις σκηνοθέτες κάθε χρόνο και ο Πάρις ήταν ανάμεσα σε αυτούς. Κάπως έτσι λοιπόν ξεκίνησε για κείνον μια καινούργια περιπέτεια και μια ασκητική σχεδόν ζωή, η οποία σήμερα τον φέρνει πλάι στον διάσημο Ντέκλαν Ντόντελαν και του χαρίζει την δυνατότητα να ζήσει όχι απλά μια θεατρική εμπειρία αλλά μια εμπειρία ζωής.

Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Κάθεται απέναντι μου, στο λευκό καναπέ, είναι απόγευμα, κάνει κρύο, έχουμε την σόμπα πετρελαίου αναμμένη και πίνουμε τσάι χαμομήλι. “Παράξενο το πώς τα φέρνει η ζωή”, του λέω, εκείνος χαμογελάει γιατί ξέρει τι εννοώ, και εννοώ πως όλη αυτή η ιστορία έχει μια σειρά από συμπτώσεις που αποδεικνύουν πως τελικά τίποτα τυχαίο και κυρίως τίποτα αδύνατο. Ήταν το 2004, δέκα χρόνια πριν, ο Πάρις σπούδαζε τότε ηθοποιός στην Αθήνα, είχε ήδη τελειώσει την νομική και αποφάσισε να κάνει την προσωπική του επανάσταση ακολουθώντας εκείνο που πάντα ήταν το όνειρο του. Να ασχοληθεί με το θέατρο. Τυχαία έπεσε στα χέρια του το βιβλίο “The actor and the target”.

Συγγραφέας του ο Ντέκλαν Ντόνελαν. Δεν τον ήξερε, δεν είχε ακούσει ξανά το όνομα του, το βιβλίο του όμως το ρούφηξε, το διάβαζε ξανά και ξανά για χρόνια, το είχε μετατρέψει σε βιβλίο του. «Ο τρόπος που προσέγγιζε την τέχνη του ηθοποιού ήταν φοβερά απελευθερωτικός» μου λέει και ζητώ

διευκρινίσεις. «Ο Ντόνελαν εξηγεί σ' αυτό το βιβλίο πως πάντα υπάρχει **Πρώτα άκουσα ένα επιφώνημα ενθουσιασμού και μετά την φράση** “Ο Ντόνελαν με προσέλαβε ως βοηθό σκηνοθέτη”. Η σύνδεση δεν ήταν πολύ καλή, εκείνος περπατούσε κάπου στο Λονδίνο, εγώ κάπου στην Παλιά Λευκωσία. Σε λίγες μέρες ερχόταν στην Κύπρο όπως με ενημερώσε, “θα τα πούμε από κοντά” του είπα και κάπως έτσι κλείσαμε το τηλέφωνο. Προφανώς και αγωνιούσα να μάθω όλες τις λεπτομέρειες αυτής της απρόσμενης εξέλιξης. Γιατί όταν μιλάμε για τον Ντέκλαν Ντόνελαν, τότε είναι απαραίτητες όλες οι λεπτομέρειες. Δεν είναι απλά ένας σπουδαίος σκηνοθέτης, αλλά ένας καλλιτέχνης που μαζί με την ομάδα του Cheek by Jowl, έχει γράψει ιστορία στο χώρο του παγκόσμιου θεάτρου κυρίως για την “φρέσκα οπτική” του απέναντι σε κλασσικά έργα καθώς και για την ζωντάνια των παραστάσεων του. Βάση τους τα τελευταία χρόνια είναι το πολιτιστικό κέντρο Barbican καθώς και οι ομάδες θεάτρου που έχουν συγκροτήσει σε Παρίσι και Μόσχα. Πώς προέκυψε λοιπόν αυτή η φοβερή συνεργασία; Πως ο Ντόνελαν επέλεξε αυτό τον Κύπριο σκηνοθέτη για βοηθό του; Έπρεπε να μάθω όλο το στόρι...

Τον Πάρι Ερωτοκρίτου τον ήξερα χρόνια τώρα. Γνωστός στο χώρο του Κυπριακού θεάτρου σαν ένας από τους πιο “τολμηρούς” σκηνοθέτες της νέας γενιάς όπου με την ομάδα του Fresh Target Theatre έχει ανεβάσει (εδώ και στην Αθήνα) παραστάσεις που σχολιάστηκαν και έκαναν αίσθηση. Δύο περίπου χρόνια πριν αποφασίσε να κάνει μια παύση. Να ξαναβάλει τον εαυτό του σε μια δοκιμασία πειραματισμού, να παίξει με τα όρια του και να εξελίξει τις δυνατότητες του. Έκανε αίτηση στην σπουδαία ακαδημία Royal Academy of Dramatic Art (RADA), στο Λονδίνο, για να φοιτήσει σαν σκηνοθέτης. Η συγκεκριμένη ακαδημία δέχεται μόνο τρεις σκηνοθέτες κάθε χρόνο και ο Πάρις ήταν ανάμεσα σε αυτούς. Κάπως έτσι λοιπόν ξεκίνησε για κείνον μια καινούργια περιπέτεια και μια ασκητική σχεδόν ζωή, η οποία σήμερα τον φέρνει πλάι στον διάσημο Ντέκλαν Ντόνελαν και του χαρίζει την δυνατότητα να ζήσει όχι απλά μια θεατρική εμπειρία αλλά μια εμπειρία ζωής.

Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Κάθεται απέναντι μου, στο λευκό καναπέ, είναι απόγευμα, κάνει κρύο, έχουμε την σόμπα πετρελαίου αναμμένη και πίνουμε τσάι χαμομήλι. “Παράξενο το πώς τα φέρνει η ζωή”, του λέω, εκείνος χαμογελάει γιατί ξέρει τι εννοώ, και εννοώ πως όλη αυτή η ιστορία έχει μια σειρά από συμπτώσεις που αποδεικνύουν πως τελικά τίποτα τυχαίο και κυρίως τίποτα αδύνατο. Ήταν το 2004, δέκα χρόνια πριν, ο Πάρις σπούδαζε τότε ηθοποιός στην Αθήνα, είχε ήδη τελειώσει την νομική και αποφάσισε να κάνει την προσωπική του επανάσταση ακολουθώντας εκείνο που πάντα ήταν το όνειρο του. Να ασχοληθεί με το θέατρο. Τυχαία έπεσε στα χέρια του το βιβλίο “The actor and the target”. Συγγραφέας του ο Ντέκλαν Ντόνελαν. Δεν τον ήξερε, δεν είχε ακούσει ξανά το όνομα του, το βιβλίο του όμως το ρούφηξε, το διάβαζε ξανά και ξανά για χρόνια, το είχε μετατρέψει σε βιβλίο του. «Ο τρόπος που προσέγγιζε την τέχνη του ηθοποιού ήταν φοβερά απελευθερωτικός» μου λέει και ζητώ

διευκρινίσεις. «Ο Ντόνελαν εξηγεί σ' αυτό το βιβλίο πως πάντα υπάρχουν δύο όψεις του νομίσματος. Κί' αν θέλεις να προσεγγίσεις ένα ρόλο πρέπει να ψάχνεις και τις δύο αυτές

όψεις. Επίσης σου μαθαίνει πως να μην κλείνεσαι στο καβούκι σου, να μην σκέφτεσαι μόνο τον εαυτό σου πάνω στην σκηνή. Η αίσθηση που μου άφησε το βιβλίο ήταν πως αυτός ο τύπος έχει μια φοβερή φρέσκα ματιά στην οποία ήθελα να εντυπωθώ γιατί την έβρισκα πολύ επελευθερωτική». Άρχισε έκτοτε να παρακολουθεί την δουλειά του, να ψάχνει πληροφορίες για την ομάδα Cheek By Jowl και τις παραστάσεις που ανέβαζαν. Και ύστερα πέρασαν τα χρόνια.

Λονδίνο δύο χρόνια πριν. Μπαίνοντας στη RADA, ο κάθε ένας από τους τρεις σκηνοθέτες που φοιτούν στην ακαδημία, καλείται να βρει ένα μέντορα. Ο Πάρις ζητά αμέσως επαφή με τον Ντόνελαν. Δυστυχώς δεν είναι εφικτό να γίνει ο μέντορας του γιατί εκείνη την εποχή ο Ντόνελαν βρισκόταν στην Μόσχα και αργότερα θα πήγαινε στην Γαλλία. Συμφωνούν ωστόσο να συναντηθούν μόλις ο Ιρλανδός σκηνοθέτης επέστρεφε στο Λονδίνο. Ο Πάρις του εκφράζει την επιθυμία του να γνωριστούν απο κοντά, ο Ντόνελαν αποδέχεται και έτσι φτάνουμε σε κείνο το πρωινό στο καφέ του Ντομινίκ.

«Είχα τεράστια αγωνία όχι μόνο γιατί θα γνώριζα κάποιον ο οποίος έκανε πολύ σημαντικά πράγματα στο θέατρο και μάλιστα όχι μόνο σε μια χώρα αλλά σε τρεις (Αγγλία, Ρωσία, Γαλλία) αλλά και γιατί ήθελα πολύ να ανταποκρίνεται στην εικόνα που είχα ήδη σχηματίσει στο μυαλό μου για κείνον.». Ήταν γύρω στις 11 το πρωί, ο Ντόνελαν καθόταν στο βάθος της καφετέριας, είχε ήδη μια άλλη συνάντηση, ζήτησε από το Πάρι δέκα λεπτά για να τελειώσει το προηγούμενο ραντεβού, η αγωνία κορυφωνόταν. «Και τελικά;» τον ρωτώ για να επισπεύσω το σασπενς. «Μου έκανε την καλύτερη εντύπωση. Ζεστός, φιλικός χωρίς καμία επάρση, χωρίς να σου βγάζει την αίσθηση ότι ξέρει τα πάντα, χωρίς να το παίζει γκούρου ή αυθεντικά παρότι όλα όσα έχει κάνει στο θέατρο είναι ιδιοφυή. Είναι σχεδόν εξήντα χρόνων και το βλέμμα του έχει ακόμα εκείνη την παιδική περιέργεια. Ένα βλέμμα που θέλει να τρυπώνει κάτω από το κάθε τί. Μια αεικίνητη ενέργεια, αυτό μου έβγαζε σαν άνθρωπος».

Μιλούσανε για το θέατρο, εκείνος έκανε κυρίως ερωτήσεις στο Πάρι, ποιο θέατρο τον ενδιαφέρει, γιατί ήρθε στην Αγγλία, τί του αρέσει περισσότερο στους Cheek By Jowl και άλλα διάφορα. Συμφωνήσαν να κρατήσουν επαφή. “Ενιωσα ότι υπήρξε μια χημεία μεταξύ μας, έφυγα ενθουσιασμένος που είχα την ευκαιρία να συνομιλήσω με κάποιον τον οποίο θαύμαζα”. Η δεύτερη συνάντηση έγινε στο σπίτι του Ντόνελαν, αρκετούς μήνες μετά. Κάθισαν στον κήπο του, έχει ένα υπέροχο κήπο, μου λέει, και πάλι μιλούσαν για θέατρο και για αυτή την ιδιαίτερη ματιά που έχει ο Ντόνελαν πάνω σε κλασσικά κείμενα. “Ποιά είναι αυτή η ιδιαίτερη ματιά;” τον ρωτώ. “Ο Ντόνελαν επικεντρώνεται στην τέχνη του ηθοποιού. Και επιζητά να συνεργάζεται με ηθοποιούς που παράγουν υλικό και όχι απλά εκτελούν. Τελευταία η τέχνη του ηθοποιού πέφτει σε δεύτερη μοίρα. Ενώ στο Ντέκλαν δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Ο ηθοποιός είναι πρωταρχικό στοιχείο γι’αυτό και οι παραστάσεις του είναι τόσο ζωντανές, έχουν εκείνη την ενέργεια που βγαίνει από τους κώδικες επικοινωνίας που δεν είναι μόνο λεκτικοί”.

Μερικούς μήνες μετά ο Πάρις λαμβάνει ένα τηλεφώνημα. Ο Ντόνελαν ζητά να συναντηθούν ξανά. “Νόμιζα ότι επρόκειτο για μια συνάντηση όπως τις υπόλοιπες” μου λέει. Δεν ήταν όμως. Ο Ιρλανδός σκηνοθέτης του γνωστοποιεί την πρόθεσή του να ανεβάσει ξανά την θρυλική παράσταση “Κρίμα που είναι πόρνη” η οποία μάλιστα θα περιόδευε σε διάφορες χώρες του κόσμου. “Ζητώ βοήθό σκηνοθέτη” του είπε ο Ντόνελαν

“κί’αν σε ενδιαφέρει μπορείς να κάνεις αίτηση”. Έτσι και έγινε. Ο Πάρις Ερωτοκρίτου κάνει τη αίτηση του και λίγες μέρες μετά μαθαίνει πως έχει επιλεχθεί ως βοηθός σκηνοθέτη του διάσημου Ιρλανδού καλλιτέχνη.

Έπιασε αμέσως δουλειά. Ο Ντόνελαν θα έφευγε για την Ρωσσία, ανάθεσε στον Πάρι να κάνει το κάστιγκ των ηθοποιών που θα άλλαζαν από την προηγούμενη παράσταση. “Πώς είναι να δουλεύεις μαζί του;” τον ρωτώ και κείνος χαμογελάει. “Είναι καταπληκτικό. Μαθαίνεις τόσα πολλά. Τόσα πολλά. Είναι πολύ απαιτητικός και θέλει να του λύσεις πολλά πρακτικά θέματα ώστε να μένει απερίσπαστος στο καλλιτεχνικό κομμάτι. Το σπουδαίο όμως είναι ότι θέλει να ξέρει την άποψη σου, σε κάνει να νιώθεις μέρος της ομάδας και έχει απίστευτο χιούμορ. Το τί ιστορίες μας περιγράφει από την ζωή του δεν μπορείς καν να φανταστείς”.

Σε λίγες μέρες η παράσταση “Κρίμα που είναι Πόρνη” ανεβαίνει στην Αγγλία για να ταξιδέψει τέλος του μήνα στην Ταιβάν και αργότερα Ρουμανία, Ολλανδία και ξανά Αγγλία. Ο Ντόνελαν δεν πρόκειται να ακολουθήσει την περιοδεία, άρα το βάρος πέφτει πάνω στον Πάρι Ερωτοκρίτου να φροντίζει ώστε το καλλιτεχνικό επίπεδο της να παραμένει εκεί όπου το έχει θέσει ο Ντόνελαν. “Αγωνιάς γι’αυτή τη περιοδεία;” τον ρωτώ και βέβαια αγωνιά γιατί έχει πλήρη επίγνωση πως πρόκειται για μια εμπειρία ζωής που αναμφισβήτητα θα τον μάθει πολλά και ενδεχομένως θα του αποκαλύψει μια καινούργια οπτική γωνία. Φεύγει για αυτό το ταξίδι έχοντας ήδη στις αποσκευές του ό,τι αποκόμισε από το RADA όπου μέσα από μια σκληρή εκπαίδευση, μέσα από πρακτικές εφαρμογές και όχι θεωρίες και μέσα από συναντήσεις με μεγάλους σκηνοθέτες του Αγγλικού θεάτρου που επισκέπτονταν την σχολή για σεμινάρια (βλέπε Μάικ Λη) έμαθε πως τελικά η καλύτερη προετοιμασία για ένα σκηνοθέτη είναι να έχει τα μάτια του ανοιχτά στην ζωή.

Ο κάθε σκηνοθέτης, στο τέλος της φοίτησης του στο RADA, πρέπει να παρουσιάσει την δική του παράσταση. Η σχολή του παρέχει όλες τις διευκολύνσεις και από κει και πέρα έγκειται στον ίδιο να επιλέξει τον τρόπο με τον οποίο θα δείξει που τον έβγαλε όλη αυτή η “μαθησιακή” του εμπειρία αλλά και η καλλιέργεια του ταλέντου του. Ο Πάρις ανεβάσε το έργο “Love and Money” του Ντένις Κέλι και κερδισε επευφημητικές κριτικές. «Ήταν ένα έργο που είχα στο μυαλό μου εδώ και πολύ καιρό» μου λέει. «Το είχα προτείνει και στην Κύπρο, στο ΘΟΚ, και στην Ελλάδα στην Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Τόσο πίστευα σ’αυτό το έργο που το είχα δώσει για μετάφραση, στην Σώτη Τριανταφύλλου, πριν ακόμα είμαι σίγουρος αν θα το ανέβαζα ή όχι». Ο λόγος που του είχε σφηνωθεί στο μυαλό το συγκεκριμένο έργο ήταν η φοβερή ευαισθησία που έβγαине μέσα από το γράψιμο του συγγραφέα. «Έχει μια ευαισθησία που δεν βρίσκεις συχνά σε σύγχρονα θεατρικά κείμενα και ένα χιούμορ το οποίο δεν είναι κυνικό». «Θα έλεγες ότι άλλαξε η σκηνοθετική σου ματιά μέσα από όλη αυτή την εμπειρία της σχολής αλλά και της επαφής σου με σπουδαίους σκηνοθέτες;» τον ρωτώ. «Αναμφισβήτητα άλλαξε», μου επιβεβαιώνει. Παλιά ήτανε προσκολλημένος στην καλή προετοιμασία, σχεδόν τελειομανής, τώρα συνειδητοποίησε πως είναι καλύτερα να χαλαρώνει, να έχει μεν ένα όραμα αλλά να αφήνεται σε ό,τι ενδεχομένως θα του αποκαλύψει η διαδικασία. Να αφήνεται σε ένα παιγνίδι, να αφήνει τα πράγματα λίγο πιο χύμα, λίγο πιο «βρώμικα» και όχι τόσο τακτοποιημένα και καθαρά.

«Και τώρα τί θέατρο θες να κάνεις;» τον ρωτώ παρότι είμαι σίγουρη πως θα ήταν καλύτερο να του έκανα αυτή την ερώτηση μετά το τέλος της περιοδείας με τους Cheek By

Jowl και αφού έχει βιώσει από “πρώτο χέρι” τί σημαίνει ζωντανό θέατρο. Ας είναι όμως. “Λοιπόν;” “Προηγουμένως δεν μπορούσα να αποβάλω από πάνω μου το πολιτικό στοιχείο. Τώρα θέλω να κάνω ένα θέατρο το οποίο να επικεντρώνεται όχι μόνο στο τί είναι καλό και τί είναι κακό αλλά κυρίως στο τί είναι ανθρώπινο. Είτε είναι καλό, είτε είναι κακό, είτε είναι κοινωνικά αποδεκτό, είτε δεν είναι. Δεν ξέρω κατα πόσο θα μπορέσω να το εκφράσω. Πρέπει ίσως να μάθω να διαβάζω καλύτερο και τον εαυτό μου και τον κόσμο για να τα καταφέρω. Μόνο έτσι θα σπάσω αυτή την μεβράνη με την οποία μας μεγαλώνουν, μια μεβράνη προστασίας η οποία εγκλωβίζει τελικά την ενέργεια της ζωής. Και πρέπει να σπάσεις αυτή την μεβράνη αν αυτό που επιδιώκεις είναι ένα ζωντανό θέατρο. Ένα θέατρο που να πάλλεται, που να έχει μέσα του ζωή. Εκεί θέλω να πάω...”

- See more at:
<http://www.elenixenou.com/content/%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%B9%CF%83-%CE%B5%CF%81%CF%89%CF%84%CE%BF%CE%BA%CF%81%CE%B9%CF%84%CE%BF%CF%85#sthash.RCrM9hj1.dpuf>

ουν δύο όψεις του νομίσματος. Κί'αν θέλεις να προσεγγίσεις ένα ρόλο πρέπει να ψάχνεις και τις δύο αυτές όψεις. Επίσης σου μαθαίνει πως να μην κλείνεις στο καβούκι σου, να μην σκέφτεσαι μόνο τον εαυτό σου πάνω στην σκηνή. Η αίσθηση που μου άφησε το βιβλίο ήταν πως αυτός ο τύπος έχει μια φοβερά φρέσκα ματιά στην οποία ήθελα να εντυφλώ γιατί την έβρισκα πολύ επελευθερωτική». Άρχισε έκτοτε να παρακολουθεί την δουλειά του, να ψάχνει πληροφορίες για την ομάδα Cheek By Jowl και τις παραστάσεις που ανέβαζαν. Και ύστερα πέρασαν τα χρόνια.

Λονδίνο δύο χρόνια πριν. Μπαίνοντας στη RADA, ο κάθε ένας από τους τρεις σκηνοθέτες που φοιτούν στην ακαδημία, καλείται να βρει ένα μέντορα. Ο Πάρις ζητά αμέσως επαφή με τον Ντόνελαν. Δυστυχώς δεν είναι εφικτό να γίνει ο μέντορας του γιατί εκείνη την εποχή ο Ντόνελαν βρισκόταν στην Μόσχα και αργότερα θα πήγαινε στην Γαλλία. Συμφωνούν ωστόσο να συναντηθούν μόλις ο Ιρλανδός σκηνοθέτης επέστρεφε στο Λονδίνο. Ο Πάρις του εκφράζει την επιθυμία του να γνωριστούν απο κοντά, ο Ντόνελαν αποδέχεται και έτσι φτάνουμε σε κείνο το πρωινό στο καφέ του Ντομνίκ.

«Είχα τεράστια αγωνία όχι μόνο γιατί θα γνώριζα κάποιον ο οποίος έκανε πολύ σημαντικά πράγματα στο θέατρο και μάλιστα όχι μόνο σε μια χώρα αλλά σε τρεις (Αγγλία, Ρωσία, Γαλλία) αλλά και γιατί ήθελα πολύ να ανταποκρίνεται στην εικόνα που είχα ήδη σχηματίσει στο μυαλό μου για κείνον.». Ήταν γύρω στις 11 το πρωί, ο Ντόνελαν καθόταν στο βάθος της καφετέριας, είχε ήδη μια άλλη συνάντηση, ζήτησε από το Πάρι δέκα λεπτά για να τελειώσει το προηγούμενο ραντεβού, η αγωνία κορυφωνόταν. «Και τελικά;» τον ρωτώ για να επισπεύσω το σασπενς. «Μου έκανε την καλύτερη εντύπωση. Ζεστός, φιλικός χωρίς καμία επάρση, χωρίς να σου βγάζει την αίσθηση ότι ξέρει τα πάντα, χωρίς να το παίζει γκούρου ή αυθεντικά παρότι όλα όσα έχει κάνει στο θέατρο είναι ιδιοφυή. Είναι σχεδόν εξήντα χρόνων και το βλέμμα του έχει ακόμα εκείνη την παιδική περιέργεια. Ένα βλέμμα που θέλει να τρυπώνει κάτω από το κάθε τί. Μια αεικίνητη ενέργεια, αυτό μου έβγαζε σαν άνθρωπος».

Μιλούσανε για το θέατρο, εκείνος έκανε κυρίως ερωτήσεις στο Πάρι, ποιό θέατρο τον ενδιαφέρει, γιατί ήρθε στην Αγγλία, τί του αρέσει περισσότερο στους Cheek By Jowl και άλλα διάφορα. Συμφωνήσαν να κρατήσουν επαφή. “Ενιωσα ότι υπήρξε μια χημεία μεταξύ μας, έφυγα ενθουσιασμένος που είχα την ευκαιρία να συνομιλήσω με κάποιον τον οποίο

θαύμαζα”. Η δεύτερη συνάντηση έγινε στο σπίτι του Ντόνελαν, αρκετούς μήνες μετά. Κάθισαν στον κήπο του, έχει ένα υπέροχο κήπο, μου λέει, και πάλι μιλούσαν για θέατρο και για αυτή την ιδιαίτερη ματιά που έχει ο Ντόνελαν πάνω σε κλασικά κείμενα. “Ποιά είναι αυτή η ιδιαίτερη ματιά;” τον ρωτώ. “Ο Ντόνελαν επικεντρώνεται στην τέχνη του ηθοποιού. Και επιζητά να συνεργάζεται με ηθοποιούς που παράγουν υλικό και όχι απλά εκτελούν. Τελευταία η τέχνη του ηθοποιού πέφτει σε δεύτερη μοίρα. Ενώ στο Ντέκλαν δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Ο ηθοποιός είναι πρωταρχικό στοιχείο γι’αυτό και οι παραστάσεις του είναι τόσο ζωντανές, έχουν εκείνη την ενέργεια που βγαίνει από τους κώδικες επικοινωνίας που δεν είναι μόνο λεκτικοί”.

Μερικούς μήνες μετά ο Πάρις λαμβάνει ένα τηλεφώνημα. Ο Ντόνελαν ζητά να συναντηθούν ξανά. “Νόμιζα ότι επρόκειτο για μια συνάντηση όπως τις υπόλοιπες” μου λέει. Δεν ήταν όμως. Ο Ιρλανδός σκηνοθέτης του γνωστοποιεί την πρόθεσή του να ανεβάσει ξανά την θρυλική παράσταση “Κρίμα που είναι πόρνη” η οποία μάλιστα θα περιόδευε σε διάφορες χώρες του κόσμου. “Ζητώ βοηθό σκηνοθέτη” του είπε ο Ντόνελαν “κί’αν σε ενδιαφέρει μπορείς να κάνεις αίτηση”. Έτσι και έγινε. Ο Πάρις Ερωτοκρίτου κάνει τη αίτηση του και λίγες μέρες μετά μαθαίνει πως έχει επιλεγεί ως βοηθός σκηνοθέτη του διάσημου Ιρλανδού καλλιτέχνη.

Έπιασε αμέσως δουλειά. Ο Ντόνελαν θα έφευγε για την Ρωσσία, ανάθεσε στον Πάρι να κάνει το κάστιγκ των ηθοποιών που θα άλλαζαν από την προηγούμενη παράσταση. “Πώς είναι να δουλεύεις μαζί του;” τον ρωτώ και κείνος χαμογελάει. “Είναι καταπληκτικό. Μαθαίνεις τόσα πολλά. Τόσα πολλά. Είναι πολύ απαιτητικός και θέλει να του λύνεις πολλά πρακτικά θέματα ώστε να μένει απερίσπαστος στο καλλιτεχνικό κομμάτι. Το σπουδαίο όμως είναι ότι θέλει να ξέρει την άποψή σου, σε κάνει να νιώθεις μέρος της ομάδας και έχει απίστευτο χιούμορ. Το τί ιστορίες μας περιγράφει από την ζωή του δεν μπορείς καν να φανταστείς”.

Σε λίγες μέρες η παράσταση “Κρίμα που είναι Πόρνη” ανεβαίνει στην Αγγλία για να ταξιδέψει τέλος του μήνα στην Ταιβάν και αργότερα Ρουμανία, Ολλανδία και ξανά Αγγλία. Ο Ντόνελαν δεν πρόκειται να ακολουθήσει την περιοδεία, άρα το βάρος πέφτει πάνω στον Πάρι Ερωτοκρίτου να φροντίζει ώστε το καλλιτεχνικό επίπεδο της να παραμένει εκεί όπου το έχει θέσει ο Ντόνελαν. “Αγωνιάς γι’αυτή τη περιοδεία;” τον ρωτώ και βέβαια αγωνιά γιατί έχει πλήρη επίγνωση πως πρόκειται για μια εμπειρία ζωής που αναμφισβήτητα θα τον μάθει πολλά και ενδεχομένως θα του αποκαλύψει μια καινούργια οπτική γωνία. Φεύγει για αυτό το ταξίδι έχοντας ήδη στις αποσκευές του ό,τι αποκόμισε από το RADA όπου μέσα από μια σκληρή εκπαίδευση, μέσα από πρακτικές εφαρμογές και όχι θεωρίες και μέσα από συναντήσεις με μεγάλους σκηνοθέτες του Αγγλικού θεάτρου που επισκέπτονταν την σχολή για σεμινάρια (βλέπε Μάικ Λη) έμαθε πως τελικά η καλύτερη προετοιμασία για ένα σκηνοθέτη είναι να έχει τα μάτια του ανοιχτά στην ζωή.

Ο κάθε σκηνοθέτης, στο τέλος της φοίτησης του στο RADA, πρέπει να παρουσιάσει την δική του παράσταση. Η σχολή του παρέχει όλες τις διευκολύνσεις και από κει και πέρα έγκειται στον ίδιο να επιλέξει τον τρόπο με τον οποίο θα δείξει που τον έβγαλε όλη αυτή η “μαθησιακή” του εμπειρία αλλά και η καλλιέργεια του ταλέντου του. Ο Πάρις ανεβάζει το έργο “Love and Money” του Ντένις Κέλι και κερδίζει επευφημητικές κριτικές. «Ήταν ένα έργο που είχα στο μυαλό μου εδώ και πολύ καιρό» μου λέει. «Το είχα προτείνει και στην Κύπρο, στο ΘΟΚ, και στην Ελλάδα στην Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, αλλά χωρίς

αποτέλεσμα. Τόσο πίστευα σ' αυτό το έργο που το είχα δώσει για μετάφραση, στην Σώτη Τριανταφύλλου, πριν ακόμα είμαι σίγουρος αν θα το ανέβαζα ή όχι». Ο λόγος που του είχε σφηνωθεί στο μυαλό το συγκεκριμένο έργο ήταν η φοβερή ευαισθησία που έβγαине μέσα από το γράψιμο του συγγραφέα. «Έχει μια ευαισθησία που δεν βρίσκεις συχνά σε σύγχρονα θεατρικά κείμενα και ένα χιούμορ το οποίο δεν είναι κυνικό». «Θα έλεγες ότι άλλαξε η σκηνοθετική σου ματιά μέσα από όλη αυτή την εμπειρία της σχολής αλλά και της επαφής σου με σπουδαίους σκηνοθέτες;» τον ρωτώ. «Αναμφισβήτητα άλλαξε», μου επιβεβαιώνει. Παλιά ήτανε προσκολλημένος στην καλή προετομασία, σχεδόν τελειομανής, τώρα συνειδητοποίησε πως είναι καλύτερα να χαλαρώνει, να έχει μεν ένα όραμα αλλά να αφήνεται σε ό,τι ενδεχομένως θα του αποκαλύψει η διαδικασία. Να αφήνεται σε ένα παιγνίδι, να αφήνει τα πράγματα λίγο πιο χύμα, λίγο πιο «βρώμικα» και όχι τόσο τακτοποιημένα και καθαρά.

«Και τώρα τί θέατρο θες να κάνεις;» τον ρωτώ παρότι είμα σίγουρη πως θα ήταν καλύτερο να του έκανα αυτή την ερώτηση μετά το τέλος της περιοδείας με τους *Cheek By Jowl* και αφού έχει βιώσει από “πρώτο χέρι” τί σημαίνει ζωντανό θέατρο. Ας είναι όμως. “Λοιπόν;” “Προηγουμένως δεν μπορούσα να αποβάλω από πάνω μου το πολιτικό στοιχείο. Τώρα θέλω να κάνω ένα θέατρο το οποίο να επικεντρώνεται όχι μόνο στο τί είναι καλό και τί είναι κακό αλλά κυρίως στο τί είναι ανθρώπινο. Είτε είναι καλό, είτε είναι κακό, είτε είναι κοινωνικά αποδεχτό, είτε δεν είναι. Δεν ξέρω κατα πόσο θα μπορέσω να το εκφράσω. Πρέπει ίσως να μάθω να διαβάζω καλύτερο και τον εαυτό μου και τον κόσμο για να τα καταφέρω. Μόνο έτσι θα σπάσω αυτή την μεβράνη με την οποία μας μεγαλώνουν, μια μεβράνη προστασίας η οποία εγκλωβίζει τελικά την ενέργεια της ζωής. Και πρέπει να σπάσεις αυτή την μεβράνη αν αυτό που επιδιώκεις είναι ένα ζωντανό θέατρο. Ένα θέατρο που να πάλλεται, που να έχει μέσα του ζωή. Εκεί θέλω να πάω...”

-